

Nadir Görülen Bir Dermatoz: Terra Firma-Forme Dermatozu

A Rarely Seen Dermatoses: Terra Firma-Forme Dermatoses

Cüneyt KARAGÖL¹, Mustafa ÖZDEMİR¹, Ali GÜNGÖR¹, Neriman ŞAHİNER², Ayşe METİN³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Çocuk Sağlığı Hematoloji Onkoloji Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Ankara, Türkiye

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Çocuk Sağlığı Hematoloji Onkoloji Eğitim Araştırma Hastanesi, Dermatoloji Bölümü, Ankara, Türkiye

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Çocuk Sağlığı Hematoloji Onkoloji Eğitim Araştırma Hastanesi, İmmünoloji Kliniği, Ankara, Türkiye

ÖZ

Terra firma-forme dermatozu (TFFD) kir benzeri kahverengi hiperpigmente plaklarla karakterize bir keratinizasyon bozukluğudur. Nedeni tam olarak bilinmeyen bu hastalığın tanı ve tedavisi oldukça kolaydır. En sık boyun ve gövdede görülen lezyonların en önemli özelliği su ve sabunla giderilemezken %70 izopropil veya etil alkolle kolayca silinebilmesidir. Bu yazıda TFFD tanısı konulan iki çocuk olgu sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Çocuk, Hiperpigmentasyon, Terra firma-forme dermatozu

ABSTRACT

Terra firma-forme dermatosis (TFFD) is a keratinization disorder characterized by dirt-like brown hyperpigmented plaques. The diagnosis and treatment of this disease, the cause of which is not exactly known, is quite easy. The most important feature of the lesions that are mostly seen in the neck and body is that while they cannot be removed with water and soap, they can easily be removed with 70% isopropyl or ethyl alcohol. In this report, we present two pediatric cases diagnosed with TFFD.

Key Words: Child, Hyperpigmentation, Terra firma-forme dermatosis

GİRİŞ

Terra firma-forme dermatozu (TFFD) ilk kez 1987 yılında Duncan tarafından tanımlanan, sıklıkla çocuklarda gözlenen etiyolojisi tam olarak bilinmeyen bir keratinizasyon bozukluğudur (1,2). Her yaş grubunda görülebilir. Deride kir benzeri renk değişikliğine yol açan hiperpigmente plaklar çoğunlukla boyun ve gövdeye yerleşim göstermektedir. Su ve sabunla yıkamakla kaybolmayan lezyonların hijyen durumuyla ilişkisi yoktur. Lezyonların %70 izopropil alkol veya etil alkol ile ovalanarak silindiğinde kaybolması karakteristiktir (3,4). Bu yazıda klinik olarak TFFD tanısı konulan iki çocuk olgu sunulmuştur.

OLGU 1

Beş yaşında erkek hasta 3-4 gün önce başlayan; bacak iç kesimde, kollar ve boynunda, su ve sabun ile keselenerek yıka-

maya rağmen kaybolmayan ve başka yakınmaya yol açmayan kir benzeri kahverengi lekeler nedeniyle getirildi. Özgeçmiş ve soy geçmişinde özellik bulunmadı. Fizik muayenesinde ciltte bilateral uyluk ve kolların iç kesimlerinde, karın ön duvarında, sırtta ve boyunda sınırları belirgin, kiri andıran, kısmen retiküler, kahverengi-siyah hiperpigmente maküler plaklar izlendi (Şekil 1A, B). Diğer sistem muayeneleri normaldi. Bu bulgularla olgumuzda ön tanıda TFFD'ü düşünüldü ve ön tanımızı doğrulamak üzere lezyonlar %70 etil alkol ile ovalanarak silindi ve lezyonların tamamen kaybolduğu görülerek tanı kesinleştirildi.

OLGU 2

Sekiz yaşındaki kız hasta yaklaşık bir yıldır boyun ön ve kulak arkasındaki bölgede su ve sabun ile yıkamaya rağmen kaybolmayan kir benzeri döküntü şikayeti ile polikliniğine başvurdu

Şekil 1:

A) Olgumuzun her iki uyluk iç kesimlerdeki hiperpigmente lezyonları.

B) Olgumuzun sol kol iç kesimindeki hiperpigmente lezyonları.

Şekil 2:

A) Sol kulak arkasındaki hiperpigmente lezyonlar.

B) Sol kulak arkasındaki lezyonların %70 izopropil alkol uygulama sonrasında kaybolmuş görüntüsü.

(Şekil 2A). Hastanın yapılan dermatolojik muayanesinde kulak arkasında ve boyun bölgesinde kahverengi hiperpigmente maküler plaklar izlendi. Diğer sistem muayeneleri normaldi. Bu bulgularla hastada öncelikle TFFD'ü düşünülüp, lezyonlar %70 etil alkol ile ovalanarak silindi. Lezyonların kaybolduğunun görülmesi ile hastaya TFFD tanısı koyuldu (Şekil 2B). Ek tetkik yapılmasına ihtiyaç duyulmadı.

TARTIŞMA

Terra firma-forme dermatoz, Latince kir benzeri kuru toprak anlamına gelir ve "Duncan'ın kirli dermatozu" olarak da bilinir. Her cinsiyette ve yaşta görülebilse de olguların çoğu yirmi yaşın altındadır (3,4). Etiyolojisi ve oluş mekanizması tam bilinmemekle birlikte; genetik yatkınlık, güneşe maruziyet, gecikmiş veya eksik keratinizasyon bozukluğu gibi birçok etken öne sürülmektedir (4-6). Lezyonların görünüşü ile ayırıcı tanıda akantozis nigricans, dermatozis neglecta, konflue retiküler papillomatosis ve epidermal nevüs gibi pigmentasyon artışıyla

giden diğer bazı dermatolojik hastalıklarla karışabilir (1,6,7). Diğer hastalıkları dışlamak ve hastalığın tanısını koyabilmek için, biyopsi gibi invaziv yöntemlere başvurmadan önce, %70'lik izopropil alkol veya etil alkol ile ovalayarak silmekle lezyonların kaybolduğunu görmek yeterlidir (1,4,8). Biz de iki olgumuzda lezyonları %70'lik etil alkol ile silerek kaybolduğunu gösterip tanımızı doğruladık. TFFD'da lezyonlar sıklıkla boyun ve gövdede iken; ekstremiteler, saçlı deri, pubis ve koltuk altı da tutulabilir (1,4,9). Bizim olgularımızın birinde lezyonlar boyun ön bölgesinde ve kulak arkasında iken diğer olgumuzda uyluk iç kesimlerde, kolların iç kesimlerinde, karın ön duvarında, sırtta ve boyunda saptandı. Lamellar hiperkeratoz, hafif akantoz, bazal tabaka ve hiperkeratotik alanlar da melanin artışı hastalığın histopatolojik bulgularıdır (1,3,9). Bizim her iki olgumuza da biyopsi yapılmasına gerek duyulmadan tanı konuldu.

Sonuç olarak, hiperpigmente lezyonların ayırıcı tanısında TFFD daima akılda tutulmalıdır. Tanı ve tedavisi çok kolay olan bu hastalık bilindiği takdirde gereksiz biyopsi ve biyokimyasal tetkiklerden kaçınılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Duncan WC, Tschen JA, Knox JM. Terra firma-forme dermatosis. Arch Dermatol 1987;123:567-9.
2. Fernández-Crehuet P, Ruiz-Villaverde R. Terra firma-forme dermatosis. CMAJ 2016;188:285.
3. Akkash L, Badran D, Al-Omari AQ. Terra firma forme dermatosis. case series and review of the literature. J Dtsch Dermatol Ges 2009;7:102-7.
4. Berk DR. Terra firma-forme dermatosis: A retrospective review of 31 cases. Pediatr Dermatol 2012;29: 297-300.
5. Pavlovic MD, Dragos V, Potocnik M, Adamic M. Terra firma-forme dermatosis in a child. Acta Dermatovenerol Alp Panonica Adriat 2008;17:41-2.
6. Guarneri C, Guarneri F, Cannavò SP. Terra firma-forme dermatosis. Int J Dermatol 2008; 47:482-4.
7. Borgia F, Cannavò SP. Terra firma-forme dermatosis. Clin Case Rep 2014;2:19.
8. Chun SW, Lee SY, Kim JB, Choi HM, Ro BI, Cho HK. A case of terra firma-forme dermatosis treated with salicylic acid alcohol peeling. Ann Dermatol 2017;29:83-5.
9. Sezgin AÖ, Türk BG, Yaman B, Dereli T. Terra firma-forme dermatosis. Türkderm 2013;47:187-9.